



**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

WET van 28 september 2000, houdende vaststelling van een tijdelijke noodvoorziening voor financieringsruimte ten behoeve van de Staatsuitgaven (Wet Noodvoorziening Staatsfinanciën).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat in verband met de zeer precaire toestand waarin staatsfinanciën verkeren, het noodzakelijk gebleken is een tijdelijke noodvoorziening te treffen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd onderstaande wet:

Artikel 1

In afwijking van het bepaalde in artikel 1, tweede en vierde lid, van de Leningenwet 1971 (G.B.1971 no.147, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B.1998 no.28), is de Minister van Financiën tijdelijk, voor een periode van zes maanden, behoudens verlenging bij wet bevoegd om buiten de in artikel 1, tweede en vierde lid gestelde maxima, schatkistpapier ten laste van de Staat uit te geven, met een looptijd van niet meer dan 5 jaren, met dien verstande dat de uitgifte slechts mag geschieden tot een bedrag van maximaal Sf.150.000.000.000,-- (EENHONDERDVIJFTIG MILJARD GULDEN).

Artikel 2

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij kan worden aangehaald als "Wet Noodvoorziening Staatsfinanciën".
3. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging en werkt terug tot 15 augustus 2000.
4. De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van deze wet.
5. Deze wet treedt buiten werking op 15 februari 2001.

Gegeven te Paramaribo, de 28^{ste} september 2000.

R.R.VENETIAAN.

Uitgegeven te Paramaribo, de 10^{de} oktober 2000.
De Minister van Binnenlandse Zaken,

U. JOELLA - SEWNUNDUN.

**WET van 28 september 2000, houdende vaststelling van een tijdelijke noodvoorziening voor financieringsruimte ten behoeve van de Staatsuitgaven.
(Wet Noodvoorziening Staatsfinanciën).**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Sinds het aantreden van de regering op 12 augustus 2000 wordt het hoe langer hoe duidelijker dat de staatsfinanciën in een zeer precaire toestand verkeren. De reguliere betalingsverplichtingen konden aan het eind van de maand augustus 2000 maar ternauwernood worden voldaan. En dat nog wel alleen door het aangaan van een lening van Sf.10.000.000.000.--(TIEN MILJARD GULDEN)

Tabel 1

**REALISATIECIJFERS OP KASBASIS
ONTVANGSTEN VERSUS UITGAVEN JAN T/M JUL 2000**

| | bedragen x Sf 1.000.000 | | | | | | | Totaal jan t/m jul |
|--|-------------------------|----------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------------------|
| | jan | feb | mrt | apr | mei | jun | jul | |
| Beginsaldo werkrek.staatskas | 484,4 | 432,3 | 1.613,8 | 473,6 | 489,0 | 2.088,0 | -1.105,8 | |
| ONTVANGSTEN | 19.405,4 | 19.954,3 | 17.912,3 | 15.131,5 | 20.956,9 | 21.863,5 | 29.728,2 | 144.952,1 |
| UITGAVEN | 21.457,5 | 25.872,8 | 19.052,5 | 45.898,6 | 49.617,5 | 33.556,1 | 95.583,1 | 291.038,1 |
| Tekort(-) | -2.052,1 | -5.918,5 | -1.140,2 | -30.767,1 | -28.660,6 | -11.692,6 | -65.854,9 | -146.086,0 |
| FINANCIERING | | | | | | | | |
| Geldschepping CBvS | 2.000,0 | 7.100,0 | - | 30.782,5 | 30.259,6 | 8.498,8 | 21.078,1 | 99.719,0 |
| Leningen bij banken i.h. buitenland | | | | | | | 48.300,3 | 48.300,3 |
| Totaal financiering | 2.000,0 | 7.100,0 | 0,0 | 30.782,5 | 30.259,6 | 8.498,8 | 69.378,4 | 148.019,3 |
| Mut. werkrek.staatskas | -52,1 | 1.181,5 | -1.140,2 | 15,4 | 1.599,0 | -3.193,8 | 3.523,5 | 1.933,3 |
| Saldo .staatskas | 432,3 | 1.613,8 | 473,6 | 489,0 | 2.088,0 | -1.105,8 | 2.417,7 | |

De tabel laat zien dat er in zeven maanden tijd een tekort van Sf.146.100.000.000.--(EENHONDERDZESENVEERTIG MILJARD EN EENHONDERD MILJOEN GULDEN) is gerealiseerd. Voor de Financiering van dit tekort is er over deze periode, ofschoon de Bankwet 1956 daartoe de ruimte niet bood, voor tenminste Sf.99.700.000.000.--(NEGENENNEGENTIG MILJARD EN ZEVENHONDERD MILJOEN GULDEN) beroep gedaan op geldschepping door de Centrale Bank van Suriname. Daarnaast zijn twee bestaande dollarleningen bij buitenlandse banken verhoogd (The International Bank of Miami en Standard Bank te Londen) met tezamen additioneel 46 miljoen US-dollar, waartegenover er voor Sf.48.300.000.000.--(ACHTENVEERTIG MILJARD EN DRIEHONDERD MILJOEN GULDEN) aan geldmiddelen in Surinaams courant werd gecreëerd.

Behalve eerdergenoemde overtreding van de Bankwet 1956, is ook de Leningenwet 1971 in ruime mate overtreden op het punt van de plafondwaarde die de wetgever in die wet heeft ingesteld. De gezamenlijke verplichtingen ten laste van de Staat (kortweg de staatsschuld) mogen ingevolge artikel 1, vierde lid, van de Leningenwet 1971, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B.1998 no.28, maximaal 150 procent bedragen van de geraamde middelen van de gewone dienst der begroting voor het lopende dienstjaar, de verplichtingen uit afzonderlijke wetten voortspruitende daaronder niet begrepen. Becijferd naar de vigerende begroting 1999, ligt het plafond thans op Sf.335.100.000.000.--(DRIEHONDERDVIJFENDERTIG MILJARD EN EENHONDERD MILJOEN GULDEN)(middelen gewone dienst voor 1999 geraamd op Sf.223.400.000.000.--(TWEEHONDERDDRIEËNTWINTIG MILJARD EN VIERHONDERD MILJOEN GULDEN).

Al kan nog niet exact worden aangegeven hoe groot de staatsschuld werkelijk is, toch kan uit het beschikbare cijfermateriaal al veilig de conclusie worden getrokken dat de geldende plafondwaarde van Sf.335.100.000.000.--(DRIEHONDERDVIJFENDERTIG MILJARD EN EENHONDERD MILJOEN GULDEN) voor "de gezamenlijke verplichtingen" reeds verre is overschreden. Bij wijze van indicatie en onder het nodige voorbehoud, wordt aangetekend dat de schattingen van de staatsschuld thans om en nabij de Sf.665.000.000.000.-- liggen, de staatsgaranties en reeds gecontracteerde maar nog niet opgenomen leningsmiddelen daarin nog niet begrepen. In dit totaalcijfer is de buitenlandse schuld, in dollartermen US\$ 380 miljoen groot, voorlopig gewaardeerd tegen de niet realistische koers van Sf.1.173.-- voor de US-dollar..

Het geheel overziende, kan niet aan de constatering worden ontkomen dat de huidige regering voor het voldongen feit staat, dat zij niet kan bogen op financieringsruimte, althans niet binnen de termen der wet. Zij verkeert in deze situatie, louter door extravagant financieringsgedrag van haar voorgangster, die daarin werd gefaciliteerd door een buiten de wet tredende centrale bank. De maxima van de Bankwet en de leningenwet zijn substantieel overschreden. De tijd is nog niet rijp om in dit stadium die maxima via wetswijziging meteen hoger op te trekken. Daartoe moet eerst nader inzicht in de ontwikkeling van de reguliere inkomsten- en uitgavenstromen worden verkregen, in de mogelijkheid tot sanering van de staatsschuld, alsmede in de ont-plooiing van de economie als geheel.

Extrapolatie van de cijfers in de tabel leert dat de maandelijkse ontvangsten van de Staat bij ongewijzigd beleid niet toereikend zullen zijn om de maandelijkse uitgaven te voldoen. Het beleid zal in ieder geval worden gewijzigd in de zin dat de inkomsten en de uitgaven

beter op elkaar worden afgestemd. Daartoe zullen de nodige middelen verhogende wetsontwerpen bij het College worden ingediend. Maar de resultaten van een gewijzigd beleid komen pas over enige tijd ter beschikking, terwijl de Staat elke dag betalingsverplichtingen heeft te voldoen, veelal betalingsverplichtingen die geen uitstel gedogen.

Naast het gegeven dat de Staat niet beschikt over toereikende middelen, kunnen binnen de termen der wet, momenteel geen leenmiddelen meer worden aangesproken.

De uitgaafposten blijven evenwel dringend en moeten voldaan worden. In grote lijnen kunnen ze onderscheiden worden in maandelijks regelmatig terugkerende uitgaven en incidentele uitgaafposten. Er zal vanwege de regering het uiterste worden gedaan om zoveel mogelijk te bezuinigen op beide categorieën van uitgaven. Nochtans is het niet verwachtbaar dat met bezuinigingen alleen, het maandelijks tekort zal kunnen worden weggewerkt. Voorlopig wordt het tekort ruwweg geschat op Sf.21.000.000.000.--(EENENTWINTIG MILJARD GULDEN) per maand. Voor zes maanden dus Sf.126.000.000.000.--(EENHONDERDZESENTWINTIG MILJARD GULDEN). Het is nodig hierop een toeslag van 10 procent te leggen voor onvoorziene uitgaven, de viering van 25 jaar staatkundige onafhankelijkheid, en de gebruikelijke piek in de uitgaven aan het einde van het jaar. De behoefte aan aanvullende financieringsruimte ligt dus in de orde van grootte van Sf.150.000.000.000.--(EENHONDERDVIJFTIG MILJARD GULDEN).

De regering staat voor het dilemma van "niet betalen", of "de wet overtreden". Noch aan het één, noch aan het ander wenst zij zich te bezondigen. Om te voorkomen dat de verstarrende status quo zich handhaaft, rest er, gezien de urgentie en het spoedeisende karakter van de financieringsbehoefte, geen andere uitweg dan een noodvoor-

ziening te treffen. Daartoe ware de Minister van Financiën, bij wet, de bevoegdheid te verlenen voor een beperkte duur, voorgesteld wordt zes maanden, en tot een vooraf vastgesteld maximaal bedrag voorgesteld wordt Sf.150.000.000.000.--(EENHONDERDVIJFTIG MILJARD GULDEN), financieringsmiddelen buiten de geldende maxima van de Leningenwet 1971, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B.1998 no.28, aan te trekken op de binnenlandse geld- en kapitaalmarkt, hetzij door het aangaan van leningen, hetzij door uitgifte of belening van schatkistpapier, niet zijnde papier met lange looptijden. Benadrukt wordt dat het om monetair neutrale transacties dient te gaan.

Ter beklemtoning van het tijdelijke karakter van de noodvoorziening, bevat artikel 2, vijfde lid, van het onderhavige wetsontwerp reeds de formulering van de buiten werking treding der wet.

Het onderhavige wetsontwerp heeft de strekking de noodvoorziening te doen treffen.

Paramaribo, 28 september 2000.

R.R.VENETIAAN.